

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

c. 10. Ne aliqui.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

abiuratione constiterat, vel nunc; constat, si post illam hareticos receperit, deducat, uisitet, siue a societ, aut dona vel munera eis donet, vel mittat seu fauorem eis impendat, qui exulari non possit etiam sine adoratione (ut verbis vestris utamur) merito debet iudicari relapsus, cum illum ex approbata & prius erroris consequentia, non sit dubium id fecisse.

Testis in causa heresis, falsum deponens, licet per iurus sit, probat dicendo contrarium: dum tamen ex indicij consuetudine non corruptionem, sed veritatem continere. hoc dicit.

† Eym. 3. pa. q. 65. & seq.

Licet vero periurum testimonio, etiam post penitentiam repellatur: si tamen ijs, qui coram Inquisitoribus iurantes, tam de se, quam de alijs super factis heresis dicere veritatem, eam celando decierent, & postmodum velint corrigere dictum suum, contra se ac alios suos complices deponendo: cum crimine huiusmodi sit exceptum, si ex manifestis indicij apparuerit, tales non animi leuitate, aut odij fomite, seu corruptione peccunie, sed zelo fidei orthodoxa dictum suum velle corrigere ac modo (que prius tacuerant) reuelare in fauore fidei (nisi aliud obstat) stari debet tam contra se quam contra reliquos attestacionibus eorundem.

Inquisitores super heresi deputati, non se intromittant de diuinationibus vel sortilegijs non sapientibus heresim manifestam. hoc dicit. Domi.

† De hac materia copiose Eym. 2. pa. q. 42. & 43.

Sane cum negotium fidei (quod summè priuilegiatum existit) per occupationes alias non debeat impediri: pestis Inquisitores hereticæ a sede Apostolica deputati, de diuinationibus, aut sortilegijs (nisi heresim saperet manifestam) intromittere se non debent, nec punire talia exercentes, sed eos relinquere suis iudicibus puniendos.

Inquisitores heresis, de questionibus vsurarum se intromittere non possunt. hoc dicit.

† Vide infra referentiu. Verba III. Cōsultus, ver. in quo queritur & reper. ver. vsura. §. circa istam.

De questionibus præterea vsurarum motis, etiam contra illos, quibus restitutionem vsurarum in penitentia pro heresis crimine iniunxerunt, ac illi se, & sua ad hoc faciendum in iudicio Ecclesiæ obligauerunt, intromittere se non possunt: ne per causas huiusmodi offendiculum negotio fidei præparetur.

Inquisitores possunt compellere heredes fautorum hereticorum (qui tamen heretici non erant) ad implendam penitentiam iniustam, in bonis temporalibus: secus si mortui sint, antequam fuerit penitentia iniuncta. hoc dicit. Domi.

† Eym. 3. pa. q. 120. Zich. de heret. ca. 38. nu. 5. 6. 7.

Si uero pro ijs, quæ in heresi receptando vel defendendo hereticos, seu eis fauendo, non tam è existens hereticus, quis commiserit, sub obligatione bonorum suorum Inquisitoribus se adstrinxit ad recipiendam ab eis penitentiam, & complendam: & ea licet iniuncta, non tamen peracta decessit, si per huiusmodi penitentiam onus impositum fuerit proficiens ad salutem, in bonis eius temporalibus exequendum: ad complementum ipsius per inquisitores cogi debent heredes vel alij, ad quos cum suo onere bona huiusmodi uenerunt. Porro si propter huiusmodi hereticorum receptationem, defensionem, seu fauorem, quis ad faciendam penitentiam, quam Inquisi-

tores ipsi iniungere uellent, bona sua obligauerit eisdem: & antequam ei penitentia iniungeretur decessit: eius hereditibus non est satisfactio pro extincto tam crimine iniungenda.

Post mortem heretici, declarari potest eum hereticum fuisse ad finem bona eius confiscandi. Domi.

In eorum uero casu, quo heredes ad successionem non debent ob heresim sui auctoris admitti: non obstante, quod auctore ipso uiuente, hoc non fuerit (interueniente ipsius morte) per sententiam declaratum: ad confiscacionem bonorum post mortem eiusdem nihilominus procedatur.

Clerici instruendos testes, ne Inquisitores ueritatem inuestigant, puniri possunt per eos, & religiosi grauius puniuntur. hoc dicit. Domi.

Sacerdotes in super & alij clerici, qui negotium Inquisitionis instruendo citatos hereticos, uel eorum credentes, de celanda ueritate, uel dicenda falsitate, seu eos indebitè liberando, inuenti fuerint impedire: (cum non sit dubium, eos ipsa facere in fauorem hereticæ prauitatis) per inquisitores a talibus compesci possunt, & pena debita castigari, tam per captionem personarum, quam alias, prout eum ipsa exegerit delinquentis. Keligio si etiam sunt immurationis pena uel alia grauius puniendi quam sæculares: si inuenti fuerint in heresi, uel consimilibus deliquisse.

Urbanus. IIII.

Non ualent statuta, per que Inquisitoris heresis officium impeditur, uel retardatur.

C A P. I X.

STATUTUM in ciuitatis, castri, uille uel alterius loci, per quod negotium Inquisitionis hereticæ prauitatis directe uel indirecte (ne in eo libere procedi ualeat) cōtingerit impediri, uel quomodolibet retardari, nullius extiterit firmitatis, ipsiusque ciuitatis, uel loci dominum potestatem, capitaneum, cōsules, uel rectores per quem uel quos, eadem ciuitas seu locus regitur, quocunq; nomine ceñseantur, ad statutum huiusmodi loci decessano, uel eius vicario, aut Inquisitori, seu Inquisitoribus, labis præfata, sine moræ dispendio exhibendus: & si tale inuentum fuerit, reuocandum omnino, uel saltem eatenus moderandum quod per illud Inquisitionis processus non impediatur, uel aliquatenus retardentur, per censuram Ecclesiasticam decernimus compellendos.

Clemens IIII. Inquisitoribus hereticæ prauitatis.

Officium Inquisitoris heresis, morte concedentis non expirat, etiam quo ad negotia prius non cepta, uel exorta. hoc dicit.

C A P. X.

NE aliqui dubitatione sollicita excitantes, indubiū reuocet, an officium Inquisitionis hereticæ prauitatis, sollicitudini uestræ intra

intra ceteros limites ab Apostolica sede commissum expiret per mortem Romani Pontificis, qui commissit. Presenti declaramus edicto ipsum officium non solum quo ad negotia viuentis mandatore incepta; immo etiam, quo ad integra & non cepta; & quod plus est, quantum ad ea, quae tunc nequaquam emerferant in fauorem fidei, post committentis obitum perdurare.

Idem eisdem.

Informat Inquisitores ad Deum, vt eius timore hominum metui anteponant, in procedendo simul, vel separatim contra hereticos, & suos fautores: et etiam in eos absolueno, cum vere redierint.

C A P. XI.

¶ Cōc. 1. in Cle. 1. de heret. & vido Ex. 1. p. 2. q. 4. 7. & seq.

T officium Inquisitionis contra hereticos in prouincia, in qua vobis idē officium est commissum, auctoritate Apostolica possitis efficacius adimplere discretioni uestrae per

Apostolica scripta mandamus, quatenus vbique in praefata prouincia, simul vel separatim, aut singulariter (prout negotij vtilitas suadebit) contra hereticos credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum, necnon contra infamatos de heresi, vel suspectos iuxta sanctiones canonicas (hominum metu diuino timori postposito) procedatis. Si vero aliquis ex praedictis haeretica laeae priuilegiis abiurata, redire voluerit ad Ecclesiae unitatem, ei iuxta formam Ecclesiae absolutionis beneficium impendatis, & iniungatis eidem, quod iniungi talibus consuevit. Prouiso tamen solerter, ne simulata conuersione redeant fraudulenter, & vos (immo seipfos) fallentes, sub agni specie lupum gerant.

Instruit Inquisitores in modo examinationis testium, & in personis, qua testificata scribere debeant. hoc dicit.

¶ Vide repet. rorum ver. prouiso solerter.

¶ In delictis magni caue procedendū.

Verum, quia in tam graui crimine, cum multa oportet cautela, praedi (vt in reos sine vllō proferatur errore dura ac digne seueritas vltionis) volumus & mandamus, vt in examinatione testium, quos recipi super crimine praedicto, ipsum que contingentib. oportuerit, adhibeatis duas religiofas & discretas personas, in quarum praesentia per publicam (si commode potestis habere) personam, aut per duos viros idoneos, fideliter eorum depositiones testium conscribantur. Ad conscribendas quoque huiusmodi depositiones testium, & ad faciendum omnia, quae in commissio vobis officio ad scriuarij, seu tabellionis officium pertinent, teneri districte praecipimus, cum per vos fuerint requisiti, omnes & singulos vestri ordinis fratres qui dum essent in saeculo, tabellionatus officium habuisse, aut exercuisse noscuntur, & illos etiam quibus idem tabellionatus officium ratione praefati negotij fidei fuit ab Apostolica sede commissum: & in posterum committetur, coedentes huiusmodi fratribus, necnon & alijs religiosis quibuslibet, qui similiter dum essent in

¶ Erme. 1. p. q. 14. & 19.

¶ Vide 1. is 1. p. 4.

saeculo tabellionatus officium habuerunt, & exercuerunt, quibusuis etiam clericis secularibus officium ipsum habentibus (etiam si iidem fratres religiosi & clerici sint in sacris ordinibus constituti) exercendi libere officium ipsum, quoad praemissa, non obstante statuto aliquo contrario canonis vel ordinis, quocunque vallato munimine, potestate ue.

Instruit Inquisitores, circa personas, per quas impediiri possent vel differri Inquisitionis negotium. hoc dicit.

Compescendi praeterea monitione praemissa per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita pradicatores & quaestuarios (vbi contigerit pro Inquisitionis seu fidei negotio congregatio nem fieri, vel alias eidem negotio, quomodolibet ex hoc impedimentum aliquod afferri) a pradicatio nis officio, quod ad ipsos nullatenus pertinet (quorum interest tantum charitativa subsidia suppliciter petere, ac indulgentias, si forte habent exponere) liberam vobis, & singulis vestris concedimus auctoritate praesentium facultatem. Denique ut circa praemissa plene vobis & singulis vestrum coercionis expedita, & inuiolabilis adsit auctoritas; volumus, vt ea omnia viriliter exequamini (si opus fuerit) inuocato auxilio brachij secularis: contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compescendo: Non obstantibus priuilegijs vel indulgentijs, quibuscunque personis cuiuscunque conditionis, dignitatis, vel gradus, religionis, vel ordinis, comunitatibus, vel uniuersitatibus ciuitatum, & locorum, specialiter vel generaliter sub quacunque uerborum expressione vel forma, a memorata sede concessis, vel in posterum concedendis: cum ex huiusmodi vel alijs priuilegijs vel indulgentijs, nullum vobis in tanta pietatis negotio, velimus obstaculum interponi, & constitutione de duabus dietis edita in concilio generali. Statuimus in super ut potestas, capitaneus, seu rector, vel consules, seu quicuis alij, qui ciuitati praesunt, vel loco aliter ad praesens, aut praerunt in futurum, ad requisitionem diocesanorum, vel uicariorum suorum seu Inquisitorum haereticae prauitatis, iurent praesente attendere inuiolabiliter, & obseruare, ac facere a suis subditis obseruari, toto tempore sui regiminis, in terris suae iurisdictioni regiminiue subiectis, constitutiones contra hereticos, credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum ipso rumque filios & nepotes a sede Apostolica promulgatas, ac etiam approbatas: quas qui iurare noluerit, & seruare, vt infamis & tanquam haereticorum fautor, ac de fide suspectus, officio & honore sui regiminis spoliatur: nec ulterius potestas, capitaneus, consul, vel rector habeatur in aliquo, aut de cetero in aliquam dignitatem vel officium publicum ulterius assumatur; & quae vt potestas, balliuus, consul, vel rector fecerit, nullam obtineant firmitatem.

¶ Vide Cōc. Trid. sess. 5. d. refor. cap. 2. in fi.

¶ Eym. 3. par. q. 32. Cāpeg. ad Zach. c. 31.

¶ Persona Magistratum leges contra hereticos editas nō seruati.

Bonifacius VIII. Inquisitoribus heretice prauitatis. Comprahendit ista decretalis plura utilita pro expediendo